

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11-05.01/292.00.1 /Б/ОК21-2023 Арк. 21 / 1
----------------------------	--	---

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченого радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

01 вересня 2023 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»

факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин

кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту

29 серпня 2023 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

Вікторія

ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Тарас ВЛАСЮК

Розробник: к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту Олександр ЮРКІВСЬКИЙ, к.е.н., доц., доцент кафедри
міжнародних відносин і політичного менеджменту Ірина ГРАБЧУК

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 2</i>

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»	Семестр
		4
		Лекції
		48 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних-6 самостійної роботи – 3,4	Практичні	48 год.
	Освітній ступінь «бакалавр»	Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		54 год.
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить: для денної форми навчання – 64 % аудиторних занять, 36% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 3</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Зовнішньоекономічної діяльності підприємства» спрямована на засвоєння студентами теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності, основних термінів і принципів, використання їх у різноманітних господарських ситуаціях, набуття практичних навичок самостійного укладання контрактів та прийняття рішень щодо ведення зовнішньоекономічної діяльності. Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні відносини, що виникають в процесі здійснення підприємницькими, торговельними структурами зовнішньоекономічних операцій.

Метою навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є формування у студентів комплексу знань щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств з урахуванням актуальних соціально економічних, геополітичних тенденцій та процесів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення нормативно-правової бази регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- формування теоретичних знань щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- дослідження позитивних та негативних чинників розвитку зовнішньоекономічної діяльності, оцінювати рівень їх впливу на функціонування підприємства на макро- та макрорівні;
- характеристика валютного регулювання в Україні;
- вивчення особливостей управління та контролю в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- обґрунтування видів ризиків зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»:

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. здатність вчитися та бути сучасно навченим.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних спеціальних (фахових) компетентностей (СК) навчання за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»:

СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 4</i>

СК4 Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях.

СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

СК17. Здатність ідентифікувати, аналізувати та впроваджувати сучасні підходи до формування та реалізації зовнішньоторговельної політики в умовах забезпечення національної безпеки України

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання** за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН26. Ідентифікувати, аналізувати та впроваджувати сучасні підходи до формування та реалізації зовнішньоторговельної політики задля забезпечення національної економічної безпеки України та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання на міжнародних ринках товарів і послуг

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства

Тема 1.1. Теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

1. Сутність та принципи ЗЕД.
2. Основні суб'єкти та види ЗЕД.
3. Право суб'єктів господарювання на здійснення ЗЕД.
4. Характерні риси сучасної системи ЗЕД.

Тема 1.2. Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.

1. Зовнішньоекономічна політика України

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 5</i>

2. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни

3. Показники структури розвитку ЗЕД

4. Показники інтенсивності та ефективності розвитку ЗЕД

Тема 1.3. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.

1. Сутність митного регулювання ЗЕД.

2. Принципи митного регулювання.

3. Митні органи України: завдання, функції, структура.

4. Види і методи здійснення митного контролю.

5. Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, транзиту, реекспорту), реекспорту, переробки на митній території України.

Тема 1.4. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

1. Сутність та особливості нетарифного регулювання ЗЕД.

2. Види та методи нетарифного регулювання ЗЕД.

3. Паратарифні методи; заходи цінового контролю; фінансові заходи; методи кількісного контролю; автоматичне ліцензування; монополістичні заходи; технічні бар'єри.

Тема 1.5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

1. Державна політика валютного регулювання в Україні.

2. Система валютного контролю

3. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюти

Тема 1.6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.

1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки.

2. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки.

3. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки.

4. Спільне та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки.

5. Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках.

Змістовий модуль 2.

Елементи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.

Тема 2.1. Економічний аналіз ЗЕД підприємства

1. Зміст, завдання та методи економічного аналізу в сфері зовнішньоекономічних зв'язків

2. Аналіз та оцінка ефективності експортних операцій

3. Аналіз та оцінка ефективності імпортних операцій

4. Аналіз фінансового стану підприємства – контрагента

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 6</i>

Тема 2.2. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.

1. Форма зовнішньоекономічних контрактів.
2. Порядок укладання зовнішньоекономічних контрактів.
3. Умови зовнішньоекономічних контрактів та Інкотермс
4. Арбітражне застереження у зовнішньоекономічному контрактів.

Тема 2.3. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД підприємства

1. Суть, способи та форми розрахунків.
2. Визначення валюти ціни та валюти платежу.
3. Форми розрахунків.
4. Засоби розрахунків.

Тема 2.4. Організація і технологія міжнародних перевезень.

1. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень.
2. Правове регулювання міжнародних перевезень.
3. Вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морським, залізничним, автомобільним, авіаційним.
4. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги, експедиторське обслуговування міжнародних перевезень.
5. Міжнародні, транспортні коридори.

Тема 2.5. Економічна ефективність ЗЕД.

1. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності, її сутність і принципи оцінки.
2. Показники ефективності експортних та імпортних операцій.
3. Оцінка економічної ефективності діяльності спільних підприємств.
4. Шляхи підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 2.6. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності

1. Сутність ризику у ЗЕД та його види.
2. Основні етапи управління ризиком у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
3. Методи оцінювання ризику у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
4. Шляхи мінімізації ризиків у ЗЕД.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 7</i>

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

	Кількість годин			
	денна форма			
Змістові модулі і теми	усього	ле кц її	п р а кт и ч ні	са м о ст ій н а р о б о та
Змістовий модуль 1				
Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства				
Тема 1.1. Теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.	12,5	4	4	4,5
Тема 1.2. Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.	12,5	4	4	4,5
Тема 1.3. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.	12,5	4	4	4,5
Тема 1.4. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	12,5	4	4	4,5
Тема 1.5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	12,5	4	4	4,5
Тема 1.6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	12,5	4	4	4,5
Разом за змістовий модуль 1	75	24	24	27
Змістовий модуль 2. Елементи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.				
Тема 2.1. Економічний аналіз ЗЕД підприємства	12,5	4	4	4,5
Тема 2.2. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	12,5	4	4	4,5
Тема 2.3. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД підприємства	12,5	4	4	4,5

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 8</i>

Тема 2.4. Організація і технологія міжнародних перевезень.	12,5	4	4	4,5
Тема 2.5. Економічна ефективність ЗЕД.	12,5	4	4	4,5
Тема 2.6. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності	12,5	4	4	4,5
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	75	24	24	27
<i>ВСЬОГО</i>	150	48	48	54

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
1	Тема 1. Теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.	4	
2	Тема 2. Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.	4	
3	Тема 3. Митно-тарифне регулювання ЗЕД.	4	
4	Тема 4. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	4	
5	Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	4	
6	Тема 6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	4	
7	Тема 7. Економічний аналіз ЗЕД підприємства	4	
8	Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	4	
9	Тема 9. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД підприємства	4	
10	Тема 10. Організація і технологія міжнародних перевезень.	4	
11	Тема 11. Економічна ефективність ЗЕД.	4	
12	Тема 12. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності	4	
РАЗОМ		48	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 9</i>

6. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 36%.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність та особливості ЗЕД. 1. Основні види зовнішньоекономічної діяльності: зовнішня торгівля, міжнародна виробнича кооперація, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародне інвестиційне співробітництво, валютно-фінансові і кредитні операції	4,5
2.	Основні напрямки і показники розвитку ЗЕД в Україні. 1. Зовнішньоекономічна політика держави. 2. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні. 3. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектору країни. Платіжний баланс України: його структура та характеристика.	4,5
3.	Нормативно-правове забезпечення ЗЕД. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектору економіки. 1. Сутність та цілі системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 2. Державні інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 3. Міжнародні інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 4. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні: система та функції.	4,5
4.	Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД. 1. Система оподаткування ЗЕД в Україні та її основні принципи. 2. Порядок відшкодування ПДВ при експорті. 3. Основні пільги суб'єктам ЗЕД, що діють на території України. 4. Особливості міжнародного оподаткування. 5. Міжнародне подвійне оподаткування.	4,5
5.	Форми виходу підприємства на зовнішні ринки. 1. Поняття та види торговельних операцій в ЗЕД. 2. Характеристика та порядок здійснення зовнішньоторговельних операцій купівлі-продажу. 3. Орендні операції. 4. Спільне підприємництво в зовнішньоекономічній діяльності.	4,5
6.	Механізм ціноутворення у підприємствах ЗЕД. 1. Поняття світової ціни. Особливості трансфертних цін. 2. Базисні умови постачання 3. Формування базисної ціни товару	4,5

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 10</i>

7.	Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД. 1. Сутність та особливості компенсаційних угод. 2. Операції в рамках промислового співробітництва.	4,5
8.	Лізингові операції в зовнішньоекономічній діяльності. 1. Економічна природа лізингу. 2. Поняття і види міжнародних орендних операцій. Умови міжнародного орендного договору й обов'язки сторін. 3. Поняття та класифікація лізингових угод. Умови лізингового договору. Ліссер і рейттер. 4. Види лізингу. Різновиди лізингових угод. Сучасні міжнародні лізингові операції. Найтиповіша схема лізингової операції. 5. Переваги і недоліки лізингових міжнародних операцій. Розвиток лізингу в Україні. Правове регулювання лізингу в Україні. Об'єкти лізингу згідно з чинним законодавством України.	4,5
9.	Франчайзинг в системі зовнішньоторгових операцій. 1. Поняття франшизи. Сутність франчайзингу, його види та форми. Типи франчайзинга: виробничий, торговий та ліцензійний. Характерні ознаки франчайзингу. 2. Франчайзингова угода. Поняття, ознаки та елементи договору франчайзингу. Переваги та недоліки франчайзинга. 3. Сучасний стан франчайзингу в Україні. Перспективи розвитку франчайзингу в Україні. Нормативні вітчизняні акти про франчайзинг. 4. Комерційна концесія (франчайзинг): світовий досвід та особливості становлення в Україні.	4,5
10.	Ризики у сфері ЗЕД та їх страхування. 1. Страхування у зовнішньоекономічній діяльності. 2. Страхові документи у ЗЕД.	4,5
11.	Транспортне обслуговування ЗЕД. 1. Міжнародні транспортні перевезення. 2. Вибір виду транспорту. 3. Автомобільні перевезення. 4. Повітряні перевезення. 5. Трубопровідний транспорт.	4,5
12.	ЗЕД підприємства на території вільних економічних зон. 1. Мета і завдання створення вільних економічних зон. 2. Світовий досвід розвитку вільних економічних зон. 3 Науково-технологічні парки. 4. Транснаціональні корпорації. 5. Офшорні зони та офшорне підприємництво.	4,5
РАЗОМ		54

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 11</i>

7. Індивідуальні завдання

Зміст реферату повинен логічно відповідати плану. Основною вимогою при написанні є глибоке і всебічне висвітлення передбачених планом питань, грамотне і охайнє оформлення. Мінімальний обсяг реферату 15-20 сторінок формату А4 друкованого тексту. Реферат складається з таких елементів: титульний лист, зміст, вступ, пункти (підпункти), висновки, список літератури.

1. Сутність понять «зовнішньоекономічні зв'язки» і «зовнішньоекономічна діяльність».
2. Характеристика основних причин розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни.
3. Основні теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю.
4. Суть протекціоністських заходів та основні форми протекціонізму.
5. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Держава як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
7. Регіон як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
8. Підприємство як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
9. Складові зовнішньоекономічної політики держави.
10. Зовнішньоторговельна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
11. Валютна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
12. Політика у сфері стимулювання іноземних інвестицій як складова зовнішньоекономічної політики держави.
13. Митно-тарифна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
 14. Показники обсягу зовнішньоекономічних зв'язків.
 15. Показники інтенсивності зовнішньоекономічних відносин.
 16. Показники структури зовнішньоекономічних зв'язків.
 17. Показники динаміки зовнішньоекономічних відносин.
 18. Показники результативності зовнішньоекономічної діяльності.
 19. Складові платіжного балансу країни.
 20. Принципи зовнішньоекономічної діяльності України.
 21. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
 22. Основні види зовнішньоекономічної діяльності.
 23. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
 24. Систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 12</i>

25. Причини застосування державою правових, адміністративних, економічних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
26. Економічні заходи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
27. Сутність, вид та методи митного контролю.
28. Характеристика митних режимів.
29. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні автомобільним транспортом.
30. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні водним транспортом.
31. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні повітряним транспортом.
32. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні залізничним транспортом.
33. Основні митні документи та порядок митного оформлення при переміщенні трубопровідним транспортом та лініями електропередачі.
34. Мито як інструмент економічного регулювання.
35. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
36. Класифікація нетарифних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
37. Сутність поняття глобальна квота.
38. Сутність поняття індивідуальна ліцензія.
39. Форми ліцензування зовнішньоекономічної діяльності.
40. Продукція, яка заборонена для ввезення на митну територію України.
41. Види технічних бар'єрів.
42. Сутність поняття сертифікат відповідності.
43. Принципи функціонування системи валютного регулювання.
44. Регуляторні повноваження Національного банку України.
45. Напрями валютного контролю відповідно до чинного законодавства.
46. Сутність поняття конвертованість валюти та проблеми, які існують щодо забезпечення конвертованості гривні.
47. Функції та види валютних курсів.
48. Купівля іноземної валюти суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.
49. Відмінність між поточними та строковими валютними операціями.
50. Особливості та призначення операцій «спот», форвард, ф'ючерсних, опціонних угод та угод «своп».
51. Правилами торгів на Українській міжбанківській валютній біржі.
52. Особливий правовий режим в межах спеціальних (вільних) економічних зон.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 13</i>

53. Характерні риси спеціальних (вільних) економічних зон та фази життєвого циклу спеціальних (вільних) економічних зон.
54. Типи спеціальних (вільних) економічних зон.
55. Перелік документів, який необхідний для підготовки для створення спеціальних (вільних) економічних зон.
56. Зміст та особливості укладання типового договору інвестором, що діє на території спеціальних (вільних) економічних зон.
57. Структура, функції й повноваження органів управління спеціальних (вільних) економічних зон.
58. Сутність, характерні риси та типи офшорних зон.
59. Сутність та типи офшорних компаній.
61. Оншорні компанії та специфіка їх взаємодії з офшорними фірмами.
62. Особливості українського законодавства щодо офшорних компаній.
63. Сутність та особливості міжнародних розрахунків.
64. Відмінність акредитивної і інкасової форм розрахунків.
65. Види акредитивів, що використовуються у міжнародній торгівлі.
66. Випадки, при яких суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності обирається авансовий спосіб розрахунків та платіж на відкритий рахунок.
67. Операції з векселями, які проводяться комерційними банками.
68. Правові основи використання чекової форми розрахунків.
69. Форми фінансування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
70. Лізинг як форма кредитування.
71. Спільні та відмінні риси факторингу та форфейтингу.
72. Ризики, що виникають при здійсненні міжнародних розрахунків.
73. Обґрунтування виходу підприємства на зовнішній ринок та основні управлінські підходи до його вибору.
74. Нові перспективи, додаткові бізнес-шанси, які може отримати підприємство від виходу на зовнішній ринок.
75. Проблеми та обмеження, які можуть очікувати підприємство після виходу на зовнішній ринок.
76. Критерії, за якими підприємство здійснює вибір сегментів зовнішнього ринку.
77. Форми експортної діяльності підприємства, їх переваги та недоліки.
78. Спільна міжнародна підприємницька діяльність, переваги та недоліки даної діяльності.
79. Фактори впливу на цінову політику підприємства у зовнішньоекономічній діяльності.
80. Чинники впливу на процес прийняття цінових рішень при здійсненні зовнішньоекономічній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 14</i>

81. Основні елементи вибору і реалізації цінової стратегії підприємства на зовнішніх ринках.
82. Цінова ескалація у зовнішньоекономічній діяльності.
83. Економічна доцільність залучення посередників у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
84. Недоліки торговельно-посередницьких операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
85. Основні види торговельно-посередницьких операцій.
86. Відмінність між комісійними і консигнаційними зовнішньоторговельними угодами.
87. Основні принципи діяльності міжнародних посередників.
88. Основні функції посередників у зовнішньоекономічній діяльності.
89. Можливість праці посередника від свого імені і за рахунок принципала.
90. Основні ознаки зовнішньоекономічного договору.
92. Фактори, які впливають на вибір ринку для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
93. Етапи укладання договору купівлі-продажу за умовами Віденської конвенції..
94. Недоліки твердої і вільної оферт. Колізійна норма.
95. Основні класифікаційні ознаки щодо ризиків зовнішньоекономічної діяльності.
96. Операційний, кредитний, ринковий та діловий ризики.
97. Основні групи ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
98. Складові елементи та джерела мінімізації ризиків.
99. Основні групи методів щодо мінімізації ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

8. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і здобувачами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до здобувача, а також самостійної та індивідуальної роботи здобувача.

Результат навчання	Методи навчання
РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	<ul style="list-style-type: none"> - вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж); - дослідницький метод; - дискусійний метод;
РН22. застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку	<ul style="list-style-type: none"> - вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 15</i>

<p>зовнішньоекономічної діяльності України;</p> <p>РН23. усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні;</p>	<p>- проведення ділових ігор, ігрового проектування; - ситуаційний метод, рішення кейсовых завдань.</p> <p>- вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж); - інтегровані методи навчання: заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція, заняття-експедиція, заняття-експеримент;</p>
<p>РН26. ідентифікувати, аналізувати та впроваджувати сучасні підходи до формування та реалізації зовнішньоторговельної політики задля забезпечення національної економічної безпеки України та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання на міжнародних ринках товарів і послуг</p>	<p>- вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж); - практичні (різні види вправ та завдань, виконання розрахунків, тестування, творчі завдання, робота з документами та договорами); - репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком.</p>

9. Методи контролю

В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Контроль виконання індивідуальних завдань - захист індивідуального завдання.

Контроль виконання самостійної роботи студентами здійснюється на практичних заняттях дисципліни.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів. Модульний контроль проводиться у вигляді модульної контрольної роботи. Підсумковий (семестровий) контроль:

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 16</i>

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання екзамену. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “нездовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЕКТС).

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

В ході вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосуванням наступних видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
РН1. Відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - письмова контрольна робота (відповіді на запитання лекційного курсу, розв'язання вправ, тощо); - виконання практичних завдань (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); - виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); - робота в групі; - екзамен.
РН22. застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань самостійної роботи (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); - поточне тестування (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); - самоконтроль та самооцінка; - взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; - робота в групі; - екзамен.
РН23. усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні;	<ul style="list-style-type: none"> - самоконтроль та самооцінка; - взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; - робота в групі; - екзамен.
РН26. ідентифікувати, аналізувати та впроваджувати сучасні підходи до формування та реалізації зовнішньоторговельної політики задля забезпечення національної економічної безпеки України та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання на міжнародних ринках товарів і послуг	<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - письмова контрольна робота (відповіді на запитання лекційного курсу, розв'язання вправ, виконання певних тощо); - виконання практичних завдань (в тому числі, у цифровому освітньому середовищі); - виступ на практичних заняттях (з презентацією, участь в дискусії); - захист індивідуального завдання; - робота в групі; - екзамен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 17</i>

10. Розподіл балів

Оцінювання досягнень здобувачів за дисципліною за кількісним критерієм здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЕКТС (A, B, C, D, E, FX, F). Бали розподілені за темами дисципліни наступним чином:

Критерії оцінювання														Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	MKP 1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	MKP2		
6	6	6	6	7	7	12	6	6	6	6	7	7	12	100	

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 1

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
1. Тестові завдання	6
2. Відповідь на розгорнути питання	6
Разом	12

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 2

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
1. Тестові завдання	6
2. Відповідь на розгорнути питання	6
Разом	12

Критерії оцінювання екзаменаційної/залікової роботи

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Тестові завдання	100
Разом	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		<i>Арк 21 / 19</i>

[%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%
D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD
%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf](#)

5. Назарова Т., Гінзбург Ю. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"* (економічні науки). 2019. № 2. С. 101–104. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/2519-4461.2019.2.101/182912>

6. Остапенко В. М. Основні тенденції регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану / В. М. Остапенко, Д. О. Шевченко // Молодіжна наука заради миру та розвитку : зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (9-11 листопада 2022 року, м. Чернівці). Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 519-522. URL: <https://cutt.ly/n2tcSZk> <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4233>

7. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Дубик В.Я. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник; за заг. ред. Н.С. Ситник.- Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. 460 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/finansu_ZED_.pdf

8. Тищенко В.Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/28182/1/2022-%d0%a2%d0%b8%d1%89%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%20%d0%92%20%d0%a4%2c%20%d0%9e%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bf%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%20%d0%92%20%d0%9c.pdf>

9. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник / Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf

10. Kozak Y., Maslenkoy Y., Sulym O. Foreign economic activity of enterprises: Training Manual / Y Kozak., Y Maslenkoy., O Sulym. Kyiv CUL., 2020. 200 p.

11. Інкотермс - Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text

Допоміжна література

1. Івашова Л.М., Івашов М.Ф., Крітенко О.О. Детінізація зовнішньоекономічної діяльності на основі розвитку методів аналізу ризиків і митного аудиту. Публічне управління та митне адміністрування. 2020. № 4 (27). С. 119 – 128. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/4248>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
		Арк 21 / 20

2. Котиш О.М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.

URL:
<http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/19542/1/2017-%D0%9A%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%88%20%D0%9E%20%D0%9C%2C%20%D0%9C%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%86%20%D0%92.pdf>

3. Легостаєва О.О., Кондратенко Н.Д. Тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. №2 (68). С. 28-32. URL:
<http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3974>

4. Люба О. Еволюція і суть зовнішньоекономічної діяльності як основи соціально-економічного розвитку держави. Вісник економіки. 2021. № 4. С. 87-101.

URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45693/1/%d0%9b%d1%8e%d0%b1%d0%b0.PDF>

5. Петряєва З.Ф. Маркетингові підходи до розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Науковий журнал «Ефективна економіка». 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7572>

6. Платонова І. О. Теоретичні засади механізмів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 125–129. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.13-14.125](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.13-14.125)

7. Юрківський О.Й. Каленчук Л.В. Principles of taxation in the formation of tax systems of Ukraine and Poland. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № 3 (97). С. 18-22

8. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. Тернопіль, 2017. 137 с. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf

9. Makarenko I., Vorontsova A., Sergiienko L., Hrabchuk I., Gorodysky M. Sustainability-related disclosure rules and financial market indicators: Searching for interconnections in developed and developing countries. Investment Management and Financial Innovations. 2023. Vol. 20(3). P. 188–199. [https://dx.doi.org/10.21511/imfi.20\(3\).2023.16](https://dx.doi.org/10.21511/imfi.20(3).2023.16)

10. Lehenchuk S., Zeytinoglu E., Hrabchuk I., Zhalinska I., Oleksich Z. Nexus Between Intellectual Capital, Financial Performance and Sustainable Growth: Evidence from the Turkish ICT Industry. Marketing and Management of Innovations. 2023. Vol. 14. Issue 2. P. 152–162. <https://doi.org/10.21272/mmi.2023.2-14> WoS

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.11- 05.01/292.00.1/Б/ОК21 -2023
----------------------------	--	---

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Ліга Бізнес Інформ: <http://www.liga.net/>
3. Нормативні акти України: <http://www.nau.kiev.ua/>
4. Урядовий портал: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua/>
8. Бібліотека імені В.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>